

PERSBERICHT

23 september 2019

Milieujuristen: verduurzaming landbouw vergt integrale aanpak

Op 26 september organiseert de Vereniging voor Milieurecht (VMR) een studiemiddag over de conceptpublicatie '**Milieuproblemen in de landbouw: falend omgevingsrecht en mogelijke oplossingen**'. Zeventien deskundige milieujuristen hebben de huidige regelgeving die betrekking heeft op de landbouw doorgelicht. Aanleiding voor dit onderzoek is de voortdurende stroom van negatieve publiciteit over de landbouwsector. Grootschalige sterfte van insecten, dramatische achteruitgang van de boerenlandvogels, overbelasting van de natuur met grote hoeveelheden stikstof, en berichten over illegale praktijken rond meststoffen en fraude bij fosfaatboekhouding doen vermoeden dat de regelgeving die beoogt de effecten van landbouw op de fysieke leefomgeving te beperken, onvoldoende werkt. Met deze bundel besteedt de VMR aandacht aan deze problematiek.

De auteurs hebben onderzocht hoe effectief bestaande regelgeving is met betrekking tot het beperken van de impact van de landbouw op lucht, water, bodem, natuur, klimaat en volksgezondheid. Relevante regelgeving betreft de toelating en het gebruik van bestrijdingsmiddelen, de bescherming van grond- en oppervlaktewater, de bodem en beschermde dier- en plantensoorten, de regulering van stikstofemissies, de reductie van fosfaat, de regelgeving op het terrein van de ruimtelijke ordening, klimaatverandering, en volksgezondheid. De conceptpublicatie wordt op 26 september a.s. door de leden van de VMR besproken. Na deze middag ronden de auteurs hun bijdragen af. De definitieve publicatie verschijnt begin december 2019.

Uit de dertien hoofdstukken van de conceptpublicatie rijst een teleurstellend beeld op van gefragmenteerde, inadequate regelgeving, tekortschietende uitvoering en ontoereikend toezicht. Het is duidelijk dat tot op heden wetgeving en beleid niet in staat zijn gebleken de verschillende nadelige gevolgen van de landbouw voor de omgeving tot staan te brengen, laat staan te reduceren.

De auteurs doen aanbevelingen voor verbetering op de door hen bekeken deelterreinen. De belangrijkste overkoepelende conclusie is dat een integrale

aanpak nodig is om de landbouw (verder) te verduurzamen. De door de Minister van Landbouw voorgestane transitie van de sector naar kringlooplandbouw is een goed uitgangspunt. De Minister vertrouwt daarbij echter vrijwel geheel op eigen initiatief vanuit de sector en voorziet een zeer beperkte rol voor het recht. Gezien de conclusies van de auteurs is zeker dat de huidige regelgeving onvoldoende bijdraagt aan de grootschalige en diepgaande transformatie van de voedselproductie en -consumptie die in relatief korte tijd moet worden gerealiseerd. Dat er snel actie vereist is, blijkt ook uit recente, alarmerende internationale rapporten over klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit.¹ Er is dringend behoefte aan een centraal georkestreerde inzet van een mix aan instrumenten op allerlei niveaus van regulering (EU, nationaal, provinciaal, lokaal) en op meerdere beleidsterreinen (landbouw, milieu, klimaat, water, natuur, volksgezondheid). Politieke discussies gaan nu nog over deelproblemen (stikstof) of over ééndimensionale maatregelen (halvering van de veestapel). De voedseltransitie is net zo urgent als de energietransitie en vergt een vergelijkbare brede en ingrijpende aanpak met een slim vormgegeven mix van juridische instrumenten.

Informatie voor de pers:

Het is mogelijk om de inleiding van het rapport op te vragen via het secretariaat van de Vereniging voor Milieurecht. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Natasja Teesing, bureausecretaris van de VMR via info@milieurecht.nl of 06-41503243.

Vereniging voor Milieurecht

Website: www.milieurecht.nl

E-mail: info@milieurecht.nl

¹ IPCC, *Climate Change and Land. IPCC Special Report on Climate Change, Desertification, Land Degradation, Sustainable Land Management, Food Security, and Greenhouse gas fluxes in Terrestrial Ecosystems, Summary for Policymakers* 2019, <https://www.ipcc.ch/srccl-report-download-page/>, en IPBES, *Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services, Summary for Policymakers* 2018, <https://www.ipbes.net/global-assessment-report-biodiversity-ecosystem-services>.